

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки

Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи

 А.М. Мартиненко
« 30 » серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Дошкільна етнопедагогіка з методикою проведення занять з народознавства»

підготовки бакалавра

спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

Полтава
2024 рік

Робоча програма з дисципліни «Дошкільна етнопедагогіка з методикою проведення занять з народознавства» для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньої програми бакалавра «Дошкільна освіта», 2022 року.

Розробник: Іщенко В.І., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми Леся КЛЕВАКА

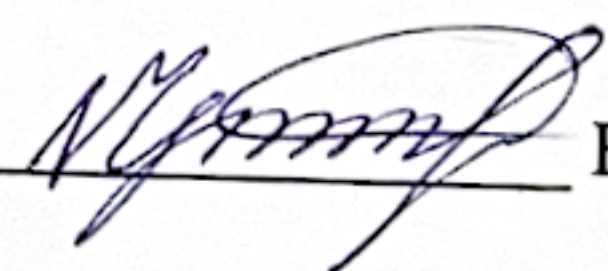
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від «27» серпня 2024 року №1

Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки Вікторія ШЕВЧУК
«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року №1

Голова навчально-методичної комісії Віктор ЧЕРНИШОВ
«29» серпня 2023 року

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка»	Обов’язкова
Загальна кількість годин – 90		
Модулів – 2	Спеціальність Спеціальність 012«Дошкільна освіта»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		3-й
		Семестр
		6-й
		Лекції
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	16 год.
		Практичні
		20 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		54 год.
		Індивідуальна робота:
		-
		Вид контролю: екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36/54

2. Мета навчальної дисципліни

Підготовка майбутніх вихователів до ефективного вирішення завдань національного виховання дітей раннього та дошкільного віку засобами дошкільної етнопедагогіки. Формування професійної компетентності з методики проведення занять з народознавства.

Компетентності за ОПП:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної

області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних моральноетичних норм і правил поведінки.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни є навчальні дисципліни: «Дошкільна педагогіка», «Дошкільна лінгводидактика», «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етикоестетичні цінності.

ПР-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	C	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного	Достатній , Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою	Середній , що є

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
			володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але	допустимим у всіх складових навчальної дисципліни
35-59	FX	Незадовільний о з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільний о з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамен; стандартизовані тести, які опрацьовуються на практичних заняттях.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи дошкільної етнопедагогіки.

Тема 1. Загальні основи української етнопедагогіки. Зміст понять «педагогіка», «народна педагогіка», «етнопедагогіка», їх взаємозв'язок. О. Духнович та К. Ушинський. З історії розвитку української етнопедагогіки. Мета, структурні компоненти української етнопедагогіки. Українське родинознавство. Українське народне дитинознавство. Народна родинна педагогіка. Українське народне навчання. Українська педагогічна деонтологія. Основні принципи і засоби української етнопедагогіки. Провідні принципи виховання: природовідповідність, культуровідповідність, народність виховання, виховання в праці, єдність навчання і виховання, гуманізм та ін.

Практична робота 1.

Тема 2. Педагогічні погляди народу на виховання підрастаючого покоління.

Мета, зміст та основні чинники виховання. Процес формування особистості й підготовка її до активної участі у виробничому, суспільному й духовному житті. Засоби та методи виховання. Принципи народного виховання: принцип гуманізму, принцип народності принцип зв'язку виховання з життям, принцип наступності та

спадкоємності поколінь, принцип участі в праці, принцип природо відповідності, принцип культуровідповідності, принцип самодіяльності, принцип педагогічної компетентності батьків, принцип систематичності і послідовності, принцип єдності вимог і поваги до особистості. Самовиховання в житті людини. Засоби самовиховання: народні свята, обряди, символи, казки, усна народна творчість, народні традиції.

Практична робота 2.

Тема 3. Розумове виховання в українській етнопедагогіці. Український народ про роль знань, мудрості та розуму. Розумове виховання – невід’ємний компонент української народної педагогіки. Завдання розумового виховання. Ознайомлення з навколишнім світом, формування пізнавальних інтересів та інтелектуальних навичок, розвиток пізнавальних здібностей, розуму, мислення та ін. Народні принципи набуття знань. Шляхи і засоби розумового виховання в українській етнопедагогіці.

Практична робота 3.

Тема 4. Моральне виховання в українській етнопедагогіці. Мораль і духовність в українській етнопедагогіці. Завдання морального виховання. Основні принципи морального кодексу народу. Методи, засоби і прийоми морального виховання в українській етнопедагогіці.

Практична робота 4.

Тема 5. Естетичне і фізичне виховання в українській етнопедагогіці. Суть естетичного народного виховання, його завдання. Система естетичного виховання і засоби естетичного впливу на особистість у народній педагогіці. Фізичне виховання і його завдання в українській народній педагогіці. Аспекти фізичного виховання, його засоби в українській етнопедагогіці. Козацька система тілесного виховання.

Практична робота 5.

Змістовий модуль 2. Теоретико-методичні основи методики ознайомлення дітей з українським народознавством.

Тема 6. Завдання, зміст та принципи методики ознайомлення дітей з українським народознавством. Завдання методики проведення занять з народознавства у ЗДО. Зміст ознайомлення дошкільників з українським народознавством. Аналіз комплексних та парціальних освітніх програм виховання, навчання та розвитку дітей раннього та дошкільного віку. Принципи ознайомлення дітей з українським народознавством.

Практична робота 6.

Тема 7. Методика проведення українських національних свят та обрядів у ЗДО. Специфіка роботи, особливості планування, методичні прийоми в роботі з дітьми. Методика проведення занять літньо-осінньої обрядовості. Специфіка святкування Зелених свят, свята Івана Купала, свята косовиці, обжинки, свята Спаса з дітьми дошкільного віку. Їх виховне та природоохоронне значення. Методика проведення свят у різних вікових групах. Характеристика зимової обрядовості. Зимові свята: зустріч зими, свято Миколая, Новорічні свята. Різдвяні свята, Водохреща, Стрітення: специфіка й методика їх святкування в умовах дошкільного навчального закладу. Методика ознайомлення дітей різного віку з традиціями і звичаями українського народу. Спільна робота дошкільного закладу та сім’ї в ознайомленні дітей зі звичаями та традиціями українців.

Методика ознайомлення дітей з родинними стосунками та сімейними традиціями в Україні. Сім’я, рід, родина, родовід, батьки, батьківська оселя родичі, хрещені батьки, культура родинних стосунків. Методика ознайомлення дітей родоводом та сімейними відносинами. Сімейні свята та традиції української сім’ї. Методика ознайомлення дошкільників з сімейними святами, традиціями, правилами сімейного етикету. Прийоми ознайомлення з символікою українських імен та прізвищ.

Практична робота 7.

Практична робота 8.

Тема 8. Методика ознайомлення дошкільників з українськими державними та національними символами на заняттях у ЗДО. Державні символи України як засіб патріотичного виховання дошкільників. Українські народні символи та обереги як засіб національного виховання дошкільників. Методика ознайомлення дошкільників із державною та національною символікою. Організація та проведення занять з ознайомлення дошкільників з українським національним символом-оберегом – вінком. Різновиди вінків та методика ознайомлення з ними дошкільників. Рушник, як один із національних оберегів, народний символ України. Різновиди рушників та методика ознайомлення з ними дошкільників. Виховне значення українських національних символів у роботі з дошкільниками.

Методика ознайомлення дітей дошкільного віку з рідним краєм у процесі патріотичного виховання. Особливості виховання патріотизму у дітей дошкільного віку. Шляхи, засоби та методи виховання у дошкільників любові до Батьківщини. Методика ознайомлення дітей дошкільного віку з рідним краєм у процесі патріотичного виховання. Рідний край, рідна земля. Україна. Батьківщина. Столиця України. Міста. Методика ознайомлення дітей з рідною вулицею, містом, селом, країною. Природний колорит України. Методика ознайомлення з природою рідного краю, охороною природи в країні.

Методика проведення свят та дозвілля з дітьми у дошкільному навчальному закладі. Особливості музично-естетичного виховання дітей дошкільного віку. Підготовка вихователя та музичного керівника до проведення свята у дошкільному навчальному закладі. Підбір костюмів та атрибутів до тематичних свят. Методика проведення дозвілля за тематичним та функціональним призначенням.

Практична робота 9.

Практична робота 10.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи дошкільної етнопедагогіки.						
Тема 1. Загальні основи української етнопедагогіки.	10	2	2	-	-	6
Тема 2. Педагогічні погляди народу на виховання підростаючого покоління.	10	2	2	-	-	6
Тема 3. Розумове виховання в українській етнопедагогіці.	10	2	2	-	-	6
Тема 4. Моральне виховання в українській етнопедагогіці.	10	2	2	-	-	6
Тема 5. Естетичне і фізичне виховання в українській етнопедагогіці.	10	2	2	-	-	6

Разом за змістовим модулем 1	50	10	10	-	-	30
Змістовий модуль 2. Теоретико-методичні основи методики ознайомлення дітей з українським народознавством.						
Тема 6. Завдання, зміст та принципи методики ознайомлення дітей з українським народознавством.	10	2	2	-	-	6
Тема 7. Методика проведення українських національних свят та обрядів у ЗДО. Методика ознайомлення дітей з родинними стосунками та сімейними традиціями в Україні.	15	2	4	-	-	9
Тема 8. Методика ознайомлення дошкільників з українськими державними та національними символами на заняттях у ЗДО. Методика ознайомлення дітей дошкільного віку з рідним краєм у процесі патріотичного виховання. Методика проведення свят та дозвілля з дітьми у дошкільному навчальному закладі.	15	2	4	-	-	9
Разом за змістовим модулем 2	40	6	10	-	-	24
Усього годин	90	16	20	-	-	54

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
	Семінарських занять не передбачено	-

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
1	1. Зміст понять «педагогіка», «народна педагогіка», «етнопедагогіка», їх взаємозв'язок. О. Духнович та К. Ушинський. 2. З історії розвитку української етнопедагогіки. 3. Мета, структурні компоненти української етнопедагогіки.	2

	4. Українське родинознавство. 5. Українське народне дитинознавство. 6. Народна родинна педагогіка. Українське народне навчання.	
2	1. Мета, зміст та основні чинники виховання. 2. Процес формування особистості й підготовка її до активної участі у виробничому, суспільному й духовному житті. 3. Засоби та методи виховання. 4. Принципи народного виховання: принцип гуманізму, принцип народності принцип зв'язку виховання з життям, принцип наступності та спадкоємності поколінь, принцип участі в праці, принцип природо відповідності, принцип культуровідповідності, принцип самодіяльності, принцип педагогічної компетентності батьків, принцип систематичності і послідовності, принцип єдності вимог і поваги до особистості.	2
3	1. Український народ про роль знань, мудрості та розуму. 2. Розумове виховання – невід'ємний компонент української народної педагогіки. 3. Завдання розумового виховання. 4. Ознайомлення з навколишнім світом, формування пізнавальних інтересів та інтелектуальних навичок, розвиток пізнавальних здібностей, розуму, мислення та ін.	2
4	1. Мораль і духовність в українській етнопедагогіці. 2. Завдання морального виховання. 3. Основні принципи морального кодексу народу. 4. Методи, засоби і прийоми морального виховання в українській етнопедагогіці.	2
5	1. Суть естетичного народного виховання, його завдання. 2. Система естетичного виховання і засоби естетичного впливу на особистість у народній педагогіці. 3. Фізичне виховання і його завдання в українській народній педагогіці. 4. Аспекти фізичного виховання, його засоби в українській етнопедагогіці.	2
6	1. Завдання методики проведення занять з народознавства у ЗДО. 2. Зміст ознайомлення дошкільників з українським народознавством. 3. Принципи ознайомлення дітей з українським народознавством.	2
7, 8	1. Специфіка роботи, особливості планування, методичні прийоми в роботі з дітьми. 2. Методика проведення занять літньо-осінньої обрядовості. 3. Специфіка святкування Зелених свят, свята Івана Купала, свята косовиці, обжинки, свята Спаса з дітьми дошкільного віку. Їх виховне та природоохоронне	4

	значення. 4. Методика проведення свят у різних вікових групах. 5. Характеристика зимової обрядовості. 6. Зимові свята: зустріч зими, свято Миколая, Новорічні свята. Різдвяні свята, Водохреща, Стрітіння: специфіка й методика їх святкування в умовах дошкільного навчального закладу. 7. Методика ознайомлення дітей різного віку з традиціями і звичаями українського народу. 8. Спільна робота дошкільного закладу та сім'ї в ознайомленні дітей зі звичаями та традиціями українців.	
9, 10	1. Державні символи України як засіб патріотичного виховання дошкільників. 2. Українські народні символи та обереги як засіб національного виховання дошкільників. 3. Методика ознайомлення дошкільників із державною та національною символікою. 4. Організація та проведення занять з ознайомлення дошкільників з українським національним символом-оберегом – вінком. 5. Різновиди вінків та методика ознайомлення з ними дошкільників. 6. Рушник, як один із національних оберегів, народний символ України. 7. Різновиди рушників та методика ознайомлення з ними дошкільників. 8. Виховне значення українських національних символів у роботі з дошкільниками.	4
Всього		20

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
	Лабораторних занять не передбачено	-

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання іспиту за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питань	Кількість годин для денної форми
-------	--------------	----------------------------------

1.	1. Українська педагогічна деонтологія. 2. Основні принципи і засоби української етнопедагогіки. 3. Провідні принципи виховання: природовідповідність, культуровідповідність, народність виховання, виховання в праці, єдність навчання і виховання, гуманізм та ін	6
2.	1. Самовиховання в житті людини. 2. Засоби самовиховання: народні свята, обряди, символи, казки, усна народна творчість, народні традиції.	6
3.	1. Народні принципи набуття знань. 2. Шляхи і засоби розумового виховання в українській етнопедагогіці.	6
4.	1. Методи, засоби і прийоми морального виховання в українській етнопедагогіці.	6
5.	1. Козацька система тілесного виховання.	6
6.	2. Аналіз комплексних та парціальних освітніх програм виховання, навчання та розвитку дітей раннього та дошкільного віку.	6
7.	1. Сім'я, рід, родина, родовід, батьки, батьківська оселя родичі, хрещені батьки, культура родинних стосунків. 2. Методика ознайомлення дітей родоводом та сімейними відносинами. 3. Сімейні свята та традиції української сім'ї.	9
8.	1. Особливості музично-естетичного виховання дітей дошкільного віку. 2. Підготовка вихователя та музичного керівника до проведення свята у дошкільному навчальному закладі. 3. Підбір костюмів та атрибутів до тематичних свят. 4. Методика проведення дозвілля за тематичним та функціональним призначенням.	9
Усього		54

13. Індивідуальні завдання **Не передбачено планом**

14. Методи навчання

Методи за характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: проблемного навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій; групового вирішення проблемних задач); частково-пошуковий (евристичних запитань); дослідницький (есе, наукові доповіді).

Методичні прийоми як компоненти методів: вербальні (бесіда, пояснення); ілюстративно-демонстраційні (ілюстрування, демонстрування); прикладні (практичні завдання); інтерактивні (мозковий штурм).

Методи за формою організації навчання: лекції (проблемна лекція); практичні заняття; самостійна робота студентів (поза аудиторна, науково-дослідна робота студентів).

Методи оцінювання: усний контроль (усний індивідуальний, усний фронтальний) письмовий контроль (письмовий фронтальний); тестовий контроль.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять або самостійної роботи для дистанційної форми навчання, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни «Дошкільна етнопедagogіка з методикою проведення занять з народознавства» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем							
	Тема 1.	Тема 2	Тема 3.	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.	Тема 7.	Тема 8.
	Практичне/лабораторне/семінарське заняття							
	1	2	3	4	5	6	7-8	9-10
Опитування	2	2	2	2	2	2	2\2	2\2
Тестування	1	1	1	1	1	1	1	1
Поточна контрольна робота				3				3
Виконання практичних завдань	1	1	1	1	1	1	1	1
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1
Всього за темами	5	5	5	8	5	5	7	10
Екзамен	50							
Всього за результатами вивчення НД	100							

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні

	науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
0,5	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (наприклад, $0,1 \times 10 = 1$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
3	Відповідь надана у письмовій формі, повна (не менше 90% потрібної інформації) та правильна.
2	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (не менше 75% потрібної інформації) або повна з незначними неточностями.
1	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (не менше 60% потрібної інформації) з несуттєвими помилками.
0	Відповідь відсутня.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти результатами складання екзамену

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
1, 2. Питання. (макс. по 15 балів)	12-15	Питання розкрито повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	8-11	Питання розкриті, матеріал викладено у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.

	4-7	Питання розкрито в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-3	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
3. Практичне завдання	16-20	Завдання вирішено повністю та правильно, виклад рішення здійснено чітко, у логічній послідовності, відповідь обґрунтована, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	11-15	Завдання вирішено правильно або із незначними неточностями, виклад рішення здійснено у логічній послідовності, відповідь достатньо обґрунтована, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	6-10	Завдання вирішено, однак рішення містить помилки, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про середній рівень засвоєння теоретичного матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	0-5	Відсутнє вирішення завдання або вирішення з суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82-89	B – дуже добре	4 – добре
74-81	C – добре	
64-73	D – задовільно	3 – задовільно
60-63	E – достатньо	
35-59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0-34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

– робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій.

Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Робоча програма з дисципліни «Дошкільна етнопедagogіка з методикою проведення занять з народознавства» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / Укл. В.І. Іщенко – Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024 року. – 17 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти України (2021).
https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu

2. Білан О.І. (2022). Українське дошкілля: програма розвитку дитини дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець. – 257 с.

3. Богущ А. М. Українське народознавство в дошкільному закладі: навч. посіб. / А.М. Богущ, Н. В. Лисенко. – 2-ге вид., переробл., допов. – К.: Вища школа, 2002. – С. 40.

4. Васильєва С.А., Стюжка М.М. (2016). Україна - наша Батьківщина : парціальна програма з національно-патріотичного виховання. Тернопіль: Мандрівець. – С.73.

5. Воронов В.А., Гавриш, Н.В., Канішевська, Л.В., Піроженко, Т.О., Рейпольська, О.Д., Сисоєва, С.О. (2020). Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку. НАПН України. Київ. – 44 с. <https://bit.ly/2E3xuLJ>.

6. Гавриш Н., Косенчук О., Піроженко Т. (2022) Моя країна – Україна: парціальна програма з національно-патріотичного виховання для дітей старшого дошкільного віку. Харків: Ранок. – 24 с.

7. Гавриш Н., Бадер С., Стаєнна О. (2022). Сонечко мандрує Україною: навчально-методичний комплект для дітей старшого дошкільного віку. Київ: Генеза. – 40 с.

8. Каплуновська О. (2016). «Україна – моя Батьківщина»: парціальна програма національно-патріотичного виховання для дітей дошкільного віку/ О. Каплуновська, І.Кичата, Ю.Палець; за наук. ред. О.Рейпольської. – Тернопіль: Мандрівець. – 73 с.

9. Loizou E., Trawick-Smith J. Teacher Education and Play Pedagogy International Perspectives. London : Taylor & Francis, 2022. 246 p.

Допоміжні

1. Верховинець В.М. Весняночка. Ігри з піснями для дітей дошкільного віку та молодшого шкільного віку. / За ред. В. М. Верховинця. – 3-тє вид., переробл. та доповн. – К.: Музична Україна, 1973. – 341 с.

2. Лозинська Є. Українське народознавство дітям дошкільного віку: Метод. посіб. для дошк. закл. – Львів: Оріяна-Нова, 2008. – 208с.

3. Довженок Г. В. Український дитячий фольклор / Довженок Г. В. – К., 1981. – 172 с.

4. Іщенко В.І. Розробка індивідуальних навчальних програм для дітей дошкільного віку з використанням інтерактивних платформ / Л.П. Клевака, О.І. Гришко, В.І. Іщенко // Перспективи та інновації науки. – 2024. – № 10 (44). – С. 216–229. – DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-10\(44\)-216-229](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-10(44)-216-229)

19. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=4084> – сторінка курсу на дистанційній

платформі Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського <http://www.dnpb.gov.ua/>
4. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні від 12.01.2021 р. № 33 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilnaosvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayin>
5. Закон України «Про дошкільну освіту»// <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>
6. Закон України «Про вищу освіту»// <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/1556-18>
7. Конвенція ООН про права дитини // http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_021
8. Закон України «Про освіту» (2017 р.) <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
9. Положення Про дошкільний навчальний заклад // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/305-2003-%D0%BF>
10. <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/bioetica/Boreiko/index.html>
11. <http://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/770/1-15.pdf>
12. <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-148B3B2021C2C/list-B407A47B26>
13. <http://194.44.152.155/elib/local/skbnpdf> Підручник Н.Ф. Яришева Методика ознайомлення дітей з природою
14. <https://sites.google.com/site/beregidetej/metodika-oznajomlenna-ditej-z-prirodou> Методика ознайомлення дітей з природою
15. <http://www.nvkcom.ua/organizaciya-kutochkiv-prirodi-u-doshkilnomu-zakladi/> Куточок природи в ЗДО
16. <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-z-ditmi-starsogo-doshkilnogo-viku-po-oznajomlennu-ditej-z-prirodou-pori-roku-prigodi-parasolok-78122.html> Конспекти занять